

Poradnik Inwestora

Reguły działania **statycznych** oraz **dynamicznych ograniczeń wahań kursów** instrumentów finansowych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

W celu ochrony uczestników rynku przed zbyt gwałtownymi zmianami kursów instrumentów finansowych na sesjach giełdowych, regulacje Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie przewidują dynamiczne i statyczne ograniczenia wahań kursów.

Stosowane są one dla wszystkich klas instrumentów finansowych, a dokładne wartości dostosowane są do typu danego instrumentu oraz miejsca notowania: Rynek Regulowany oraz Alternatywny System Obrotu (ASO).

Na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie funkcjonują dwa rodzaje ograniczeń wahań kursów:

Ograniczenia statyczne

Wyznaczają stały przedział dopuszczalnych zmian kursów ceny danego instrumentu finansowego obowiązujący w trakcie danej sesji giełdowej. Funkcjonują w systemie notowań ciągłych i systemie kursu jednolitego dla wszystkich instrumentów finansowych.

Gdy w fazie otwarcia sesji dojdzie do wyznaczenia ceny instrumentu finansowego poza określonym zakresem ograniczeń statycznych dochodzi do automatycznego równoważenia kursu danego instrumentu bez określenia kursu otwarcia. Decyzje o odwieszeniu danego instrumentu finansowego oraz wyznaczeniu kursu otwarcia podejmuje każdorazowo przewodniczący sesji. Podczas otwarcia sesji oraz do czasu zawarcia pierwszej transakcji, wartość statycznych ograniczeń jest kalkulowana od wartości kursu odniesienia wynikającego z poziomu zamknięcia danego instrumentu na poprzedniej sesji.

Kurs otwarcia na danej sesji staje się podstawą do obliczenia nowych statycznych ograniczeń wahań kursu na pozostałą część sesji.

W fazie notowań ciągłych przy próbie zawarcia transakcji powyżej ograniczeń statycznych, handel zostaje zawieszony. Decyzje o odwieszeniu danego instrumentu i wznowieniu notowań każdorazowo podejmuje przewodniczący sesji określając przy tym kolejny poziom ograniczeń statycznych.

W przypadku gdy w fazie zamknięcia dojdzie do wyznaczenia ceny instrumentu finansowego poza określonym zakresem widełek statycznych dochodzi do automatycznego równoważenia kursu danego instrumentu. Decyzje o odwieszeniu oraz wyznaczeniu kursu zamknięcia podejmuje każdorazowo przewodniczący sesji giełdowej.

Wartości statycznych ograniczeń wahań kursów znajdują się w załączonej tabeli.

Ograniczenia dynamiczne

Stanowią zabezpieczenie przed gwałtownymi wahaniami kursów pomiędzy kolejnymi transakcjami. Funkcjonują tylko w systemie notowań ciągłych, wyłącznie na rynku regulowanym, tzn. że są nieaktywne na rynku NewConnect:

- 1) w fazie otwarcia,
- 2) w fazie notowań ciągłych,
- 3) w fazie zamknięcia.

Gdy podczas otwarcia sesji dojdzie do wyznaczenia ceny instrumentu (Teoretycznego Kursu Otwarcia) poniżej/powyżej ograniczeń dynamicznych, dochodzi do automatycznego równoważenia kursu danego instrumentu bez określenia kursu otwarcia. Decyzję o odwieszeniu danego instrumentu finansowego oraz określeniu kursu otwarcia podejmuje każdorazowo przewodniczący sesji giełdowej.

W fazie notowań ciągłych ograniczenie dynamiczne zatrzymuje handel (zawiesza instrument) przy próbie zawarcia transakcji której kurs przekracza określony poziom w odniesieniu do ostatnio zawartej transakcji. Handel zostaje zawieszony na okres 60 sekund. Po tym czasie dochodzi do rozpoczęcia obrotu na danym instrumencie pod warunkiem że Teoretyczny Kurs Otwarcia nie wykracza poza ograniczenia statyczne

Zestawienie dopuszczalnych ograniczeń oraz współczynników rozszerzenia widełek dynamicznych przedstawia załączona Tabela.

Kontrakty terminowe

W przypadku instrumentów pochodnych (kontrakty terminowe) decyzja o zmianie / zwiększeniu ograniczeń statycznych możliwa jest pod warunkiem uzyskania potwierdzenia z Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych o uzupełnieniu przez uczestników rozliczających depozytów zabezpieczających do wymaganego przez ten podmiot poziomu.

Tabela – Parametry ograniczeń wahań kursów na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

Rynek	System notowań	Klasa instrumentów	Ograniczenia statyczne	Ograniczenia dynamiczne	Współczynnik rozszerzenia widełek dynamicznych
Regulowany	Ciągły	akcje wchodzące w skład indeksu WIG20	a) 30,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 – 0,0999 jednostki waluty notowania	a) 6,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 - 0,1999 jednostki waluty notowania	2
			b) 15,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 - 0,1999 jednostki waluty notowania	b) 3,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,2000 jednostki waluty notowania lub wyższym	
			c) 10,00% od kursu odniesienia - przy kursie 0,2000 jednostki waluty notowania lub wyższym		
Regulowany	Ciągły	akcje wchodzące w skład indeksu mWIG40	a) 30,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 – 0,0999 jednostki waluty notowania	a) 9,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 - 0,1999 jednostki waluty notowania	1,5
			b) 15,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 -	b) 4,00 % od kursu odniesienia - przy kursie	

			0,1999 jednostki waluty notowania	odniesienia 0,2000 jednostki waluty notowania lub wyższym	
			c) 10,00% od kursu odniesienia - przy kursie 0,2000 jednostki waluty notowania lub wyższym		
Regulowany	Ciągły	akcje inne oraz prawa do akcji	a) 30,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 – 0,0999 jednostki waluty notowania b) 15,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 - 0,1999 jednostki waluty notowania c) 10,00% od kursu odniesienia - przy kursie 0,2000 jednostki waluty notowania lub wyższym	a) 9,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 - 0,1999 jednostki waluty notowania b) 6,00 % od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,2000 jednostki waluty notowania lub wyższym	1,5
Regulowany	Ciągły	akcje lub prawa do akcji w dniu debiutu	30% od kursu odniesienia	10% od kursu odniesienia	2
Regulowany	Jednolity	akcje oraz prawa do akcji	a) 30,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 – 0,0999 jednostki waluty notowania b) 15,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 - 0,1999 jednostki waluty notowania c) 10,00% od kursu odniesienia - przy kursie 0,2000 jednostki waluty notowania lub wyższym		
Regulowany	Ciągły	prawa poboru	a) 30,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 – 0,0999 jednostki waluty notowania	a) 10,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 – 0,0999 jednostki waluty notowania	

			b) 15,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 - 0,1999 jednostki waluty notowania	b) 6,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 - 0,2999 jednostki waluty notowania	
			b) 10,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,2000 - 0,2999 jednostki waluty notowania	c) 15,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,3000 jednostki waluty notowania lub wyższym	
			c) 100,00% od kursu odniesienia - przy kursie 0,3000 jednostki waluty notowania lub wyższym		
Regulowany	Jednolity	prawa poboru	a) 30,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 - 0,0999 jednostki waluty notowania		
			b) 15,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 - 0,1999 jednostki waluty notowania		
			b) 10,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,2000 - 0,2999 jednostki waluty notowania		
			c) 100,00% od kursu odniesienia - przy kursie 0,3000 jednostki waluty notowania lub wyższym		
Regulowany	Ciągły	ETF	a) 30,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 - 0,0999 jednostki waluty notowania	a) 6,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 - 0,1999 jednostki waluty notowania	2
			b) 15,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 - 0,1999 jednostki waluty notowania	b) 3,00 % od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,2000 jednostki waluty notowania lub wyższym	
			c) 10,00% od kursu odniesienia - przy kursie 0,2000 jednostki waluty notowania lub wyższym		

ASO - NewConnect	Ciągły i jednolity	akcji i praw do akcji	a) 30,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 – 0,0999 jednostki waluty notowania		
			b) 20,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 jednostki waluty notowania lub wyższym		
ASO - NewConnect	Ciągły	akcji i praw do akcji - debiut	50% od kursu odniesienia		
ASO - NewConnect	Ciągły i jednolity	prawa poboru	a) 30,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,0100 – 0,0999 jednostki waluty notowania		
			b) 15,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,1000 - 0,1999 jednostki waluty notowania		
			b) 10,00% od kursu odniesienia - przy kursie odniesienia 0,2000 - 0,2999 jednostki waluty notowania		
			c) 100,00% od kursu odniesienia - przy kursie 0,3000 jednostki waluty notowania lub wyższym		

Niniejszy materiał szkoleniowy ma charakter poglądowy, uproszczony. Aktualne regulacje prawne dotyczące sposobu realizacji zleceń giełdowych dostępne są w postanowieniach Regulaminu Giełdy ([LINK](#)) oraz w Szczegółowych Zasadach Obrotu Giełdowego ([LINK](#)). Giełda nie ponosi żadnej odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody powstałe w wyniku wykorzystania informacji zawartych w niniejszym materiale.